

ΓΑΛΑΖΙΑ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

ΙΟΥΛΙΟΣ ΒΕΡΝ

Μιχαήλ Στρογκόφ

ΜΙΝΩΑΣ
ΕΚΔΟΣΕΙΣ

Μια γιορτή στα Νέα Ανάκτορα

«Μεγαλειότατε, ένα νέο τηλεγράφημα».

«Από πού έρχεται;»

«Από το Τομσκ».

«Το σύρμα έχει κοπεί πέρα απ' αυτή την πόλη;»

«Είναι κομμένο από χθες».

«Να στέλνετε κάθε ώρα ένα τηλεγράφημα, στρατηγέ, και να με κρατάτε ενήμερο».

«Μάλιστα, μεγαλειότατε» αποκρίθηκε ο στρατηγός Κισόφ.

Αυτός ο διάλογος έγινε στις δύο το πρωί ακριβώς, τη στιγμή που η γιορτή στα Νέα Ανάκτορα βρισκόταν στο αποκορύφωμά της.

Εκείνη τη βραδιά, η μουσική των συνταγμάτων του Πρεομπραζένσκι και του Παυλόβσκι δεν είχε πάψει να παίζει πόλκες, μαζούρκες, σκοτσέζικα και βαλς, διαλεγμένα ανάμεσα στα καλύτερα του ρεπερτορίου. Τα

ζευγάρια των χορευτών και των χορευτριών πλήθαιναν ακατάπαυστα μέσα στις λαμπρές αίθουσες αυτών των ανακτόρων, που είχαν χτιστεί λίγα βήματα από το «παλαιό πέτρινο σπίτι», όπου τόσα τρομερά δράματα είχαν συντελεστεί άλλοτε.

Ο μέγας αυλάρχης είχε αρκετή βοήθεια στα λεπτά καθήκοντά του. Οι μεγάλοι δούκες και οι υπασπιστές τους, οι θαλαμηπόλοι και οι αξιωματικοί των ανακτόρων επόπτευαν οι ίδιοι την οργάνωση των χορών. Οι μεγάλες δούκισσες, καταστόλιστες με διαμάντια, και οι κυρίες της αυλής, ντυμένες με τα γιορτινά τους, έδιναν το παράδειγμα στις γυναίκες των ανωτάτων στρατιωτικών και πολιτικών υπαλλήλων της παλιάς «πόλης με τις άσπρες πέτρες». Έτσι, όταν αντήχησαν οι νότες της «Πολωνέζας», όταν οι καλεσμένοι από κάθε τάξη πήραν μέρος σ' αυτό τον ρυθμικό περίπατο, που στις επίσημες εκδηλώσεις, σαν αυτή, έχει όλη τη σπουδαιότητα εθνικού χορού, εκείνο το ανακάτωμα των μακριών φουστανιών με τις απανωτές σειρές από δαντέλες και των στολών με τα αναρίθμητα αστραφτερά παράσημα πρόσφερε στο μάτι ένα εντυπωσιακό θέαμα, κάτω από το φως εκατό πολυελαίων, που το διπλασίαζαν οι τεράστιοι κρυστάλλиноι καθρέφτες.

Η μεγάλη αίθουσα, η ωραιότερη των Νέων Ανακτόρων, αποτελούσε ένα πλαίσιο αντάξιο γι' αυτές τις υψηλές προσωπικότητες. Ο πλούσιος θόλος με τις επιχρυσώσεις έμοιαζε στολισμένος με χρυσά φωτεινά αστέρια. Τα βαριά μεταξωτά παραπετάσματα, με τις υπέροχες

πτυχές τους και το πορφυρό τους χρώμα, έδιναν έναν τόνο ζεστασίας.

Από τα τζάμια των μεγάλων αψιδωτών παραθύρων, το φως ξεχυνόταν έξω σαν ανταύγεια πυρκαγιάς κι ερχόταν σε ζωνηρή αντίθεση με τη νύχτα, που σε λίγες ώρες τύλιξε το αστραφτερό παλάτι. Όσοι από τους καλεσμένους πλησίαζαν στα παράθυρα μπορούσαν να διακρίνουν αμυδρά, μέσα στο σκοτάδι, μερικές πελώριες σιλουέτες καμπαναριών που ορθώνονταν εδώ κι εκεί. Κάτω από τα σκαλιστά μπαλκόνια έβλεπαν να βηματίζουν σιωπηλά πολυάριθμοι σκοποί με το τουφέκι στον ώμο. Άκουγαν επίσης τον βηματισμό των περιπόλων, που κρατούσε τον ρυθμό πάνω στο πλακόστρωτο, με περισσότερη ίσως ακρίβεια απ' ό,τι οι χορευτές στο παρκέ των σαλονιών. Από καιρό σε καιρό, η κραυγή των φρουρών επαναλαμβάνόταν από φυλάκιο σε φυλάκιο, και μερικές φορές ο ήχος μιας σάλπιγγας ανακατευόταν με τις νότες της ορχήστρας.

Πιο κάτω, μπροστά στην πρόσοψη, σκοτεινοί όγκοι ξεχώριζαν στους μεγάλους κώνους από φως που έριχναν τα παράθυρα των Νέων Ανακτόρων. Ήταν τα πλοία που κατέβαιναν το ρεύμα του ποταμού.

Το κύριο πρόσωπο του χορού, εκείνο που έδινε αυτό τον χορό, και που ο στρατηγός Κισόφ τού είχε απονεμίσει χαρακτηρισμό αποδιδόμενο μόνο στους βασιλιάδες, ήταν ντυμένο απλά, με στολή αξιωματικού των ακροβολιστών της φρουράς. Δεν ήταν προσποίηση εκ μέρους του, αλλά συνήθεια ενός ανθρώπου που δεν επιδιώκει

την επίδειξη. Το ντύσιμό του ερχόταν λοιπόν σε αντίθεση με τα υπέροχα κοστούμια των καλεσμένων, κι έτσι εμφανιζόταν το περισσότερο διάστημα ανάμεσα στην ακολουθία του από Γεωργιανούς, Κοζάκους και Λεσγούς, ντυμένους με τις λαμπρές στολές του Καυκάσου.

Το πρόσωπο αυτό ήταν υψηλό, με ύψος καταδεκτικό και ήρεμη φυσιογνωμία, μα το έβλεπες καθαρά πως έγνοιες σοβαρές απασχολούσαν το μυαλό του. Πήγαινε από τη μια παρέα στην άλλη, αλλά μιλούσε λίγο και μάλιστα δεν φαινόταν να δίνει μεγάλη προσοχή ούτε στα εύθυμα λόγια των νεαρών καλεσμένων, ούτε στις περισσότερες σοβαρές κουβέντες των ανώτατων υπαλλήλων ή του διπλωματικού σώματος που αντιπροσώπευε τα κυριότερα ευρωπαϊκά κράτη. Δυο-τρεις απ' αυτούς τους οξυδερκείς πολιτικούς ήταν βέβαιο πως είχαν προσέξει στο πρόσωπο του οικοδεσπότη τους κάποια ανησυχία, αλλά σε κανέναν δεν επιτρεπόταν να κάνει ερωτήσεις πάνω σ' αυτό το θέμα. Οπωσδήποτε, πρόθεση του αξιωματικού των ακροβολιστών της φρουράς ήταν να μη διαταράξουν αυτήν τη γιορτή οι κρυφές του έγνοιες με κανέναν τρόπο.

Στο μεταξύ, ο στρατηγός Κισόφ περίμενε από τον αξιωματικό, στον οποίο είχε ανακοινώσει το τηλεγράφημα από το Τομσκ, να του δώσει διαταγή ν' αποσυρθεί, αλλά εκείνος παρέμενε σιωπηλός. Πήρε το τηλεγράφημα, το διάβασε και το μέτωπό του σκοτείνιασε περισσότερο. Έφερε μάλιστα ασυναίσθητα το χέρι του στη λαβή του ξίφους του, αλλά έπειτα το ανέβασε ως τα μάτια,

σαν να τον ενοχλούσαν τα φώτα και αναζητούσε τη σκιά για να συγκεντρωθεί καλύτερα.

«Ωστε λοιπόν από χθες είμαστε χωρίς επικοινωνία με τον μεγάλο δούκα, τον αδελφό μου;» είπε, αφού οδήγησε τον στρατηγό Κισόφ κοντά σ' ένα παράθυρο.

«Μάλιστα, μεγαλειότατε, και φοβάμαι μήπως σε λίγο τα τηλεγραφήματα δεν θα μπορούν να περνούν πια τα σιβηρικά σύνορα».

«Τα στρατεύματα των επαρχιών του Αμούρ και του Ιακούτσκ, καθώς κι εκείνα της Τρανσβαϊκάλης, δεν έλαβαν διαταγή να προελάσουν αμέσως κατά του Ιρκούτσκ;»

«Αυτή η διαταγή δόθηκε με το τελευταίο τηλεγράφημα που μπορέσαμε να στείλουμε πέρα από τη λίμνη Βαϊκάλη».

«Όσο για τα κυβερνεία του Γενισέισκ, του Ομσκ, του Σεμιπαλατίνσκ και του Τομπόλσκ, βρισκόμαστε πάντα σε άμεση επικοινωνία μαζί τους από την αρχή της εισβολής;»

«Μάλιστα, μεγαλειότατε, τα τηλεγραφήματά μας φτάνουν εκεί, κι έχουμε τη βεβαιότητα πως αυτή την ώρα οι Τάταροι δεν έχουν προχωρήσει πέρα από τον Ιρτύς και τον Όμπι».

«Και για τον προδότη Ιβάν Ογκάρεφ δεν υπάρχει κάποια είδηση;»

«Καμιά» αποκρίθηκε ο στρατηγός Κισόφ. «Ο διευθυντής της αστυνομίας δεν είναι σε θέση να βεβαιώσει αν πέρασε τα σύνορα ή όχι».

«Να σταλεί αμέσως σήμα με τα χαρακτηριστικά του σε Νίζνι Νόβγκοροντ, Περμ, Αικατερίνμπουργκ, Κασί-

μοβ, Τιούμεν, Ισίμ, Ομσκ, Ελάμσκ, Κολυβάν, Τομσκ και σε όλους τους τηλεγραφικούς σταθμούς με τους οποίους έχουμε ακόμη ανταπόκριση!»

«Οι διαταγές της μεγαλειότητάς σας θα εκτελεστούν αμέσως» αποκρίθηκε ο στρατηγός Κισόφ.

«Και ούτε λέξη για όλα αυτά!»

Ο στρατηγός υποκλίθηκε και, αφού ανακατεύτηκε με το πλήθος, βγήκε από τις αίθουσες, χωρίς η αναχώρησή του να γίνει αντιληπτή.

Όσο για τον αξιωματικό, έμεινε συλλογισμένος μερικές στιγμές κι όταν ξαναγύρισε ν' ανακατευτεί με τις διάφορες συντροφίες των στρατιωτικών και των πολιτικών, που είχαν σχηματιστεί σε πολλά σημεία των σαλονιών, το πρόσωπό του είχε ξαναπάρει όλη την ηρεμία που είχε χάσει μια στιγμή πρωύτερα.

Ωστόσο, το σοβαρό γεγονός που προκάλεσε τον σύντομο αυτό διάλογο δεν ήταν τόσο άγνωστο όσο υπέθεταν ο αξιωματικός των ακροβολιστών της φρουράς και ο στρατηγός Κισόφ. Είναι αλήθεια πως δεν μιλούσαν γι' αυτό επίσημα, γιατί οι γλώσσες δεν είχαν λυθεί «κατόπιν διαταγής», αλλά μερικά υψηλά πρόσωπα είχαν πληροφορηθεί μέσες άκρες τα γεγονότα που συντελούνταν πέρα από τα σύνορα. Πάντως, αυτό που δεν ήξεραν με ακρίβεια ούτε τα μέλη του διπλωματικού σώματος, το συζητούσαν δύο καλεσμένοι που δεν ξεχώριζαν σ' αυτήν τη δεξίωση ούτε από τη στολή τους, ούτε από τα παράσημά τους, και μάλιστα φαινονταν πως είχαν πάρει αρκετά ακριβείς πληροφορίες.

Πώς, από ποιον δρόμο, χάρη σε ποια επαφή, αυτοί οι δύο κοινοί θνητοί γνώριζαν κάτι που τόσες άλλες προσωπικότητες μόλις το υποπτεύονταν, κανένας δεν ήξερε. Ήταν μήπως προικισμένοι με το χάρισμα της προαίσθησης ή της πρόβλεψης; Διέθεταν άραγε καμιά συμπληρωματική αίσθηση που τους επέτρεπε να βλέπουν πέρα απ' τον περιορισμένο ορίζοντα όπου φτάνει το ανθρώπινο βλέμμα; Είχαν τάχα κάποια ξεχωριστή όσφρηση για να εξιχνιάζουν τα πιο μυστικά νέα; Τους είχε γίνει μήπως αυτή η συνήθεια, να ζουν από τις πληροφορίες και για τις πληροφορίες, μια δεύτερη φύση, και τους είχε έτσι μεταμορφώσει την ίδια τους τη φύση; Είναι ώρες που πιστεύει κανείς κάτι τέτοια.

Από τους δύο αυτούς άντρες, ο ένας ήταν Άγγλος κι ο άλλος Γάλλος. Και οι δύο ήταν ψηλοί και αδύνατοι, ο ένας ξανθοκόκκινος σαν ευγενής του Λανκασάιρ, ο άλλος μελαχρινός σαν τους κατοίκους της νότιας Προβηγκίας. Ο Αγγλο-Νορμανδός, μετρημένος, ψυχρός, φλεγματικός, φειδωλός στις κινήσεις και στα λόγια, φαινόταν να μιλά και να χειρονομεί σαν ρυθμισμένο μηχανήμα σε κανονικά διαστήματα. Αντίθετα, ο Γαλλο-Ρωμαίος, ζωηρός, εκδηλωτικός, εκφραζόταν ταυτόχρονα με τα χείλη, τα μάτια και τα χέρια, έχοντας πλήθος τρόπους ν' αποδώσει τη σκέψη του, τη στιγμή που ο συνομιλητής του δεν φαινόταν να έχει παρά μονάχα έναν και μοναδικό, αμετακίνητα στερεότυπο μέσα στο μυαλό του.

Αυτές οι φυσικές ανομοιότητες ήταν φανερές και για τον λιγότερο παρατηρητικό άνθρωπο. Ένας φυσιογνωμι-

στής όμως, κοιτάζοντας από λίγο πιο κοντά τους δυο ξένους, θα χαρακτήριζε τη φυσιολογική αντίθεση που τους ξεχώριζε, λέγοντας πως ο Γάλλος ήταν «όλο μάτια», ενώ ο Άγγλος «όλο αυτιά».

Πραγματικά, ο οπτικός μηχανισμός τού ενός είχε εκπληκτικά τελειοποιηθεί από τη χρήση. Η ευαισθησία του αμφιβληστροειδή του έμοιαζε μ' εκείνη των θαυματοποιών που αναγνωρίζουν ένα χαρτί της τράπουλας έστω και αν το δουν μόνο σ' ένα ελάχιστο κλάσμα του δευτερολέπτου. Αυτός ο Γάλλος κατείχε λοιπόν στον ύψιστο βαθμό αυτό που ονομάζουν «μνήμη του ματιού».

Ο Άγγλος, αντίθετα, φαινόταν ειδικά οργανωμένος για ν' ακούει και να καταλαβαίνει. Όταν ο ακουστικός του μηχανισμός δεχόταν τον ήχο μιας φωνής, δεν μπορούσε πια να τον ξεχάσει, και σε δέκα, είκοσι χρόνια τον αναγνώριζε ανάμεσα σε χίλιους. Τα αυτιά του δεν είχαν βέβαια τη δυνατότητα να κινούνται σαν των ζώων, που είναι εφοδιασμένα με μεγάλα ακουστικά πτερύγια, αλλά μια και οι επιστήμονες έχουν διαπιστώσει πως τα ανθρώπινα αυτιά είναι σχεδόν ακίνητα, θα είχε κανείς το δικαίωμα να βεβαιώσει πως τα αυτιά του Εγγλέζου, με το να ορθώνονται, να στρίβουν και να λοξεύουν, πάσχιζαν να διακρίνουν τους ήχους με έναν τρόπο που αποτελούσε φαινόμενο.

Πρέπει να παρατηρήσουμε πως αυτή η τελειότητα της όρασης και της ακοής στους δύο αυτούς ανθρώπους χρησίμευε θαυμάσια στο επάγγελμά τους, γιατί ο Άγγλος ήταν ανταποκριτής της εφημερίδας *Ντέλι Τέλε-*

γκραφ και ο Γάλλος, ανταποκριτής της... Ποιας ή ποιών εφημερίδων δεν έλεγε, και όταν τον ρωτούσαν, αποκρινόταν πως είχε αλληλογραφία με την «Ξαδέλφη του τη Μαγδαληνή». Κατά βάθος, αυτός ο Γάλλος, κάτω από τη φαινομενική του ελαφρότητα, ήταν πολύ οξυδερκής και εξαιρετικά διακριτικός. Παρά την ομιλητικότητά του –ίσως για να κρύψει καλύτερα την επιθυμία του να μάθει– δεν προδινόταν ποτέ. Μάλιστα η πολυλογία του του χρησίμευε για να σωπαίνει, και ίσως ήταν πιο σφιχτός και εχέμυθος από τον συνάδελφό του, της *Ντέιλι Τέλεγκραφ*.

Οι δύο κύριοι είχαν παραβρεθεί σ' αυτή τη γιορτή, που δινόταν στα Νέα Ανάκτορα τη νύχτα της 15ης προς 16ης Ιουλίου, με την ιδιότητα των δημοσιογράφων και για την ενημέρωση των αναγνωστών τους.

Εννοείται πως και οι δυο τους αγαπούσαν με πάθος την αποστολή τους στην υδρόγειο. Τους άρεσε να κυνηγούν τις πιο αναπάντεχες ειδήσεις, και δεν υποχωρούσαν μπροστά σε τίποτα προκειμένου να επιτύχουν... Αληθινοί τζόκεϊ σ' αυτή την ιπποδρομία μετ' εμποδίων, σ' αυτό το κυνήγι της πληροφορίας, δρασκέλιζαν φράχτες, διάβαιναν ποτάμια και πηδούσαν τα εμπόδια με την ασύγκριτη φλόγα καθαρόαιμων δρομέων, που θέλουν να φτάσουν πρώτοι ή να πεθάνουν!

Οι εφημερίδες τους, άλλωστε, τους έδιναν άφθονο χρήμα – που είναι το πιο αποτελεσματικό και ταχύτερο μέσο για την απόκτηση πληροφοριών απ' όσα γνωρίζουμε ως τώρα. Πρέπει ακόμα να προσθέσουμε, προς τιμήν

τους, πως ούτε ο ένας ούτε ο άλλος έχωναν τη μύτη τους στην ιδιωτική ζωή κανενός και ενεργούσαν μόνο όταν διακυβεύονταν πολιτικά ή κοινωνικά συμφέροντα. Με μια λέξη, έκαναν αυτό που εδώ και μερικά χρόνια ονομάζεται «μεγάλο πολιτικό και στρατιωτικό ρεπορτάζ».

Μόνο που, όταν τους παρακολουθούσε κανείς από κοντά, διέκρινε πως τις περισσότερες φορές είχαν έναν ιδιαίτερο τρόπο ν' αντιμετωπίζουν τα γεγονότα και προπάντων τις συνέπειές τους, γιατί καθένας τους έβλεπε και εκτιμούσε από τη δική του σκοπιά τα πράγματα.

Μιχαήλ Στρογκόφ

Μία επανάσταση απειλεί να αποσπάσει τις σιβηρικές επαρχίες από την επιρροή της Ρωσίας. Κάθε μορφή επικοινωνίας ανάμεσα στη Μόσχα και τις εξεγερμένες περιοχές έχει διακοπεί. Ο αδελφός του τσάρου, που βρίσκεται στο Ιρκούτσκ, πεντέμισι χιλιάδες χιλιόμετρα μακριά, κινδυνεύει άμεσα από τον προδότη Ιβάν Ογκάρεφ και πρέπει να ειδοποιηθεί επείγοντως.

Τότε ο ικανός και ευφυής λοχαγός Μιχαήλ Στρογκόφ αναλαμβάνει μια σπουδαία αποστολή: να μεταφέρει το γράμμα του τσάρου προς τον αδελφό του. Τα δραματικά περιστατικά που σημαδεύουν την πορεία του τσαρικού ταχυδρόμου διαδέχονται το ένα το άλλο, και κοντά στις φοβερές περιπέτειες και στους θανάσιμους κινδύνους, μια μεγάλη αγάπη γεννιέται.

Ο αναγνώστης θα συντροφεύσει τον Μιχαήλ Στρογκόφ σε όλο το τραγικό οδοιπορικό του, σε ένα από τα πιο ανθρώπινα μυθιστορήματα του Ιουλίου Βερν.

www.minoas.gr

9 786180 219036
ISBN 978-618-02-1903-6

ΚΩΔ. 16675